

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco și Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, de către avocatul, Antoci Maria și inculpatul,

Cîrlan Igor Isaevici, născut la 28 iulie 1986, originar și domiciliat r-l Ialoveni s. Sociteni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 07.08.2013-18.12.2013
2. în instanța de apel: 21.01.2014-11.03.2014
3. în instanța de recurs: 06.06.2014 - 09.07.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 18 decembrie 2013, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cîrlan Igor Isaevici, a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, urmînd ca în continuare să execute separat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 29 martie 2013 și anume 1 an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe termen de probă de 1 an, obligîndu-l în acest termen, să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului ce pune în executare sentința.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Cîrlan I., la 06 iulie 2013 în jurul orei 01.10, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, ignorînd prevederile art. 10 alin. 2) lit. a) și art. 14 lit. a) ale Regulamentului Circulației Rutiere, care interzice conducerea mijlocului de transport persoanei, care nu posedă permis de conducere, fiind în stare de ebrietate alcoolică și care în timp ce se deplasa cu motocicletă, de model Dnepr-11, cu n/î 8883 MDL, pe traseul R-3 Chișinău - Hîncești, a fost stopat de către colaboratorul INP al IGP, Franț Sergiu, care observînd că motocicletă se deplasa neregulamentar, a semnalat staționarea acestuia.

Ulterior, în cadrul controlului s-a stabilit că Cîrlan I. nu dispunea de careva acte și avînd suspecții că acesta se află în stare de ebrietate alcoolică, a fost testat cu ajutorul mijlocului tehnic, Drager-8510 Alcotest, fiindu-i confirmată concentrația de

1,28 mg/l alcool în aerul expirat și la solicitarea să fie supus examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, Cîrlan I., a refuzat.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și anume: *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cîrlan I. să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 6 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul total al sentințelor, a adăuga pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Ialoveni din 29 martie 2013 și a-i stabili definitiv pedeapsă de 1 an și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- instanța de judecată a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor cazului dat și a încadrat corect acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, însă aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, nu poate fi considerată legală din motiv, că acesta nu va aduce la corectarea inculpatului și nu restabilește echitatea socială;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale aplicate în privința inculpatului, instanța de judecată urma să țină cont de categoria infracțiunii săvârșite cu intenție, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, care anterior a fost condamnat și a comis infracțiunea dată în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătorei Ialoveni din 29.03.2013 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) din Codul penal, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, întru-cât atât la aplicarea primei pedepse inculpatul și-a regretat fapta;

- deși instanța a constatat prezența circumstanței agravante și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai comis o infracțiune, totuși nu a aplicat față de inculpat prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal, care în mod expres, stipulează că în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal. Contrar prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța nu s-a referit la circumstanța care agravează răspunderea penală a inculpatului, încălcând astfel modul de stabilire a pedepsei pentru cumul de sentințe, unde instanța la pronunțarea sentinței, urma să respecte principiul atitudinii individuale față de stabilirea pedepsei în privința persoanelor, care au săvârșit o nouă infracțiune până la ispășirea deplină a pedepsei conform sentinței anterioare;

- inculpatul nu a întrunit condițiile prevăzute de legislator necesare pentru aplicarea prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, fiind ignorate de instanța de fond prevederile art. 85 și art. 90 alin. (10) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care lui Cîrlan I. i-a fost stabilit pedeapsă, conform art. 264¹ alin. (4) Cod penal, 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Ialoveni din 29.03.2013, conform art. 201¹ alin. (1) Cod penal, 1 an închisoare și i-a stabilit definitiv pedeapsă lui Cîrlan I., închisoare de 1 an și 2 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a considerat, că prima instanță incorect a stabilit inculpatului pedeapsa penală de 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului, care a săvîrșit o încălcare gravă a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere și nu a conștientizat faptul că prin acțiunile sale putea cauza prejudicii considerabile societății.

Astfel, instanța de apel reținut că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale aplicate inculpatului, urma să țină cont de categoria infracțiunii săvîrșite, care este o infracțiune intenționată, de personalitatea celui vinovat, care anterior a fost condamnat și a comis infracțiunea în termenul de probă, stabilit prin sentința Judecătorei Ialoveni din 29.03.2013 pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, întru-cât atât la aplicarea primei pedepse inculpatul și-a regretat fapta.

Prin urmare, instanța de apel a menționat, că în cazul lui Cîrlan I., instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal și a ignorat în mod vădit prevederile alin. (10) al aceleiași norme, precum și prevederile art. 87 alin. (2) Cod penal, limitându-se la stabilirea pedepsei numai pentru ultima infracțiune și nu a adăugat în întregime sau parțial la ea, partea neexecutată a pedepsei conform primei sentințe, deși era obligată să se expună conform art. 85 și 90 alin. (10) Cod penal.

Instanța de apel a statuat că, inculpatul nu a întrunit condițiile prevăzute de legislator necesare pentru aplicarea prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, motiv pentru care, în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită, urmează de adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătorei Ialoveni din 29.03.2013, conform art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat că în privința inculpatului, nu pot fi aplicate prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece conform art. 61 alin. (2) Cod penal pedeapsa aplicată lui Cîrlan I. nu și-a atins scopul, și anume, prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni din partea lui, cât și din partea altor persoane odată ce, reieșind din caracterul și metoda prin care a fost săvîrșită infracțiunea, cert se atestă că, prevenirea de noi infracțiuni din partea inculpatului în ceea ce privește siguranța traficului rutier este posibilă doar prin aplicarea unei pedepsei mai aspre, alta decât

suspendarea executării pedepsei cu închisoare, adică cu aplicarea pedepsei reale cu închisoarea, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat și apărătorul său, Antoci Maria, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței. În motivarea recursului invocă, că:

- este corectă concluzia instanței de fond privind aplicarea în privința inculpatului a pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, reținând că ultimul a săvârșit o infracțiune ușoară, a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele comise, astfel întemeiat a aplicat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal;

- instanța de apel neîntemeiat a considerat că nu pot fi aplicate în privința inculpatului prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece instanța de fond a specificat despre starea familială și materială a inculpatului fiind vulnerabilă, iar motocicleta cu care acesta a săvârșit infracțiunea a vândut-o, nu dispune de permis de conducere, nu este o persoană agresivă, a confirmat că este dispus să execute pedeapsa cu munca neremunerată, chir și dublu, numai să nu fie privat de libertate, astfel considerația instanței de apel precum că prevenirea de noi infracțiuni din partea inculpatului referitor la siguranța traficului rutier este posibil doar prin aplicarea unei pedepse mai aspre, este una pripită.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece nu se întemeiază pe prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului pedeapsă în limitele sancțiunii infracțiunii imputate și conform art. 85 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că autorii acestuia îl întemeiază în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, ce prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*. Astfel, recurenții își exprimă dezacordul referitor la stabilirea pedepsei închisorii cu executare reală, optînd pentru menținerea sancțiunii aplicate de prima instanță.

Instanța de recurs, consideră că acest temei de casare nu este incident în speța dată, deoarece nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia și ținînd cont de prevederile art. 85 și 90 alin. (10) Cod penal.

În corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța de judecată stabilește pedeapsă echitabilă în limitele

fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal, care prevede răspundere pentru infracțiunea săvârșită. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuie să țină cont de următoarele criterii:

- pedeapsa se aplică în limitele fixate în Partea specială a Codului penal;
- pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Așadar, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 700 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Prin decizia instanței de apel, inculpatului, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă, 6 luni închisoare și conform art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugat partea neexecutată prin sentința Judecătorei Iașoveni din 29.03.2013, fiindu-i definitiv stabilit pedeapsă de 1 an și 2 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

De menționat este și faptul că cauza penală dată a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

După cum se observă din sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului, aceasta prevede pedepse alternative pentru fapta săvârșită și anume amenda, munca neremunerată în folosul comunității și pedeapsa cu închisoare.

Conform alin. (2) art. 75 Cod penal, instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.

Deci, din conținutul sentinței cît și recursului declarat, Colegiul reține că situația materială a inculpatului este vulnerabilă, din care considerente se conchide că instanțele de judecată corect nu au aplicat această categorie de pedeapsă, deoarece

executarea acesteia de către inculpat din start este sortită de a nu fi executată, ceea ce nu ar fi admisibil și discriminator în raport cu societatea și inculpatul.

În continuare, rămân a fi aplicabile categoriile de pedeapsă, munca neremunerată în folosul comunității și cea cu închisoare. La opțiunile date de pedeapsă, Colegiul penal, consideră justă concluzia instanței de apel precum că scopul educativ și preventiv al pedepsei în privința inculpatului nu poate fi atins, decât prin aplicarea pedepsei cu închisoare și executare reală pe un termen de 6 luni. La baza aceste concluzii, corect a fost reținut faptul că, deși infracțiunea săvârșită de inculpat se clasifică potrivit alin. (2) art. 16 Cod penal, ca una ușoară, și sînt prezente circumstanțele atenuante – recunoașterea vinei și căința sinceră, însă nu poate fi neglijat prezența condamnării inculpatului prin sentința Judecătorei Iaoveni din 29 martie 2013, în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu suspendare condiționată pe un termen de probă de 1 an, conform art. 90 Cod penal. De unde rezultă, că inculpatul nu și-a făcut concluzii necesare și în termenul de probă stabilit, săvârșește din nou o infracțiune cu intenție, chiar dacă ar fi una ușoară, însă putea genera urmări prejudiciabile societății, chiar și pentru persoana inculpatului.

În viziunea instanței de recurs, semnificativ este și acel fapt că inculpatul fiind anterior condamnat prin sentințele Judecătorei Iaoveni din 10 mai 2004, în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal și din 29 martie 2013, în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, de fiecare dată recunoștea vina, se căia sincer, fiindu-i stabilite pedepse cu aplicarea art. 90 Cod penal, condiționate cu suspendare pe termen de probă, însă acesta săvârșește a treia oară o infracțiune cu intenție, ceea ce denotă că pedepsele neprivative de libertate nu-și ating scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar comiterea infracțiunilor, deși diverse, capătă caracter sistematic pentru inculpat, ceea ce nu este tolerant în societate.

Împrejurările sus menționate, indică și la justa aplicare de către instanța de apel, în speța dată, a prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, fiindcă acestea se aplică potrivit art. 90 alin. (10) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendare condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, fapt ce este incident și în cazul dat.

Referitor la argumentul recurențelor, precum că instanța de apel pripit a conchis aplicarea unei pedepse mai aspre și nu a ținut cont de dispozițiile art. 90 alin. (11) Cod penal, Colegiul penal le consideră nefondate, deoarece în opinia instanței circumstanțele privind personalitatea inculpatului nu permit a convinge despre posibilitatea aplicării acestor prevederi. Din materialele cauzei rezultă că acesta nu dispune de o caracteristică exemplară și nu sînt stabilite careva circumstanțe excepționale, ce ar indica în cazul lui Cîrlan I., la prezența condițiilor stipulate de art. 90 alin. (11) Cod penal.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1), (11) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Astfel, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, de către avocatul, Antoci Maria și inculpatul, **Cîrlan Igor Isaevici**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun